

קיבוץ שמיר

שומרים על קשר בבית ומחוץ לו – חדשות מימי המלחמה

דף מספר 2, כ"ה בחשוון תשפ"ד, 8.11.2023

שלום לכולם,

יהיו תחליף מעט לתחושת הבית והיחד החסרה. המשיכו לשתף אותנו בקורותיכם ובנעשה במקומותיכם, וכך נשמור על קשר ועדכון גם כשאנו מפוזרים ברחבי הארץ. הכתובת למשלוח סיפורים ותמונות: ווטסאפ 054-6780047, או מייל merav1806@gmail.com.

שלכם, מירב

השבוע באתי לביקור קצר בשמיר, מגבעת-אלה שבה אני נמצאת עם חלק מהמשפחה. שדות העמק קיבלו אותי, כמאמר השיר, בריח הזבל וניחוח חציר, ועוררו בי געגוע לחיים רגילים, פשוטים, בלי דרמות ... סיבוב קצר בגולפית ברחבי הקיבוץ הזכיר את מה שכל כך חסר בחיי הנוכחיים – תחושת הבית! אני מקווה שדפים אלה, שבהם אספנו מידע, חוויות, צילומים וציורים מהימים הנוכחיים המסובכים והעמוסים,

כיתת הכוננות של שמיר בסירה אחת (To Say Nothing of the Dog), על נשקיה ודגלה. צילום: אפי שריר

שיחה עם זמיר כרמי, ראש צוות החירום בשמיר

כמה זמן אתה אחראי הצח"י בקיבוץ, ואלו אירועים מיוחדים אתה זוכר מתקופה זו?

האמת שאני לא זוכר, בטוח שמעל חמש שנים. לפני לא היה יו"ר צח"י אלא מא"ז. התפיסה הייתה שונה ועבודת הצוות אחרת. אירועים מיוחדים הם כמובן הקורונה, שלפחות בהתחלה הייתה אירוע מורכב שדרש מאיתנו התנהלות שונה ממה שהכרנו. והחודש האחרון, המלחמה הזו, שאנחנו עדיין בעיצומה. היא פגשה את כולנו במפתיע, ומזמנת כאב רב.

אלו שינויים חלו בתפיסת הצח"י במדינה, באזור ובקיבוץ בתקופה האמורה?

בגדול, התפיסה שלפיה אנחנו פועלים היא שאנו עצמאיים, וצריכים להחזיק כמה שיותר יכולות שלנו, של שמיר. אנחנו מתאימים את התנהלותנו להערכת המצב הביטחונית ולהחלטות הפנימיות של הקהילה, תוך התייחסות להערכות האזוריות, להנחיות המועצה ולהוראות פיקוד העורף. עבודת הצח"י היא עבודה של צוות המייצג את תחומי הקהילה השונים. אנחנו נפגשים מדי יום ומתייחסים לקשיים, נותנים תשובות ויוזמים מענה ככל שניתן. שיתוף הפעולה הטוב ועבודת הצוות, בראש ובראשונה עם מנהל הקהילה, עובד, ועם הרבש"צ, דורון, ועם שאר חברי הצוות, הוא קריטי לחוסן של הקיבוץ ולתפקודו.

איך הקיבוץ מתנהל תחת מגבלות כמו חוסר בעובדים, כניסת צבא לשדות, טיפול בבעלי חיים, וכו'?

אנחנו מתנהלים מהיום הראשון בשגרת חירום, ומנסים לאזן בין הרצון לסייע ולתת שירותים לכל מי שנמצא בשמיר, לבין סיוע למי שהתפנה מהקיבוץ. יש עובדים המגויסים למילואים, אנשים שבחרו לעזוב את האזור, וכאלה שנמצאים פה לסירוגין. כל זה משפיע על הפעלת המשק, אבל אנחנו מצליחים עדיין להפעיל את כל המערכות החיוניות. בחקלאות –

הצלחנו לסיים את **מסיק הזיתים** למרות הקשיים. **הפרדס** מגדל חיילים ואשכוליות ביחד, וזה פרויקט חדשני ומיוחד המונע מאיתנו להיכנס לחלק מהחלקות ולטפל בעצים. **בלול** יצא מדגר, ואנחנו מקבלים מיד מדגר חדש שהיה מיועד לאחד מקיבוצי הגדר שבהם לא ניתן לגדל. **בגד"ש**, כרגיל בעונה זו, מחכים לגשם, אך הפעם ברגשות מעורבים, מתוך מחשבה על חיילינו הפרוסים בשטח והרצון למנוע מהם לפחות את הבוץ. אנחנו מגדלים באגם חלקת גזר, הנמצאת בימים אלה בזריעה, במקום אחד מיישובי העוטף. זו מגמה שנמשיך בה לאורך השנה, וככל שהמצב יתבהר נדע ונשתף על כך יותר. **בבקר** מסיימים את עונת ההמלטות ומנסים להגיע לכל הפרות שבשטח, למרות המגבלות הביטחוניות והצוות המצומצם. יש לנו מלאי מזון במפטמה, וגם אם המצב הבטחוני יחמיר לא תישאר אף פרה רעבה ...

אתם רואים, שכששואלים אותי על החקלאות אני משתף בהרבה יותר שמחה מאשר העיסוק בענייני ביטחון.

במסיק הזיתים

האם למדת משהו חדש על שמיר מאז ה-7.10?

זה לא חדש, אבל מתחזקת אצלי תחושת החוסן של היישוב, והערכה גדולה לרצון לתרום ולהיות חלק מהקהילה, המתבטא אצל רבים מאיתנו.

מה אתה יכול לומר לאנשי שמיר שהתפנו בעקבות ההמלצות? איך מחזקים קהילה בימים כאלה?

זו משימה מורכבת ויש אתגרים לא-פשוטים, אבל אנחנו מכבדים את ההחלטה האישית של כל משפחה. החשיבה שלי היא למצוא איזון בין הערכת הסיכונים בהיבט הבטחוני, לבין החשיבות של שימור שגרה ומתן אפשרות לקהילה לטפח גם חלקים חברתיים ועשייה משותפת. ברור שבעת הזו לא קל לאף אחד, לא למי שכבר זמן איננו בביתו וגם לא למי שנשאר בשמיר. אחד מהקשיים המשמעותיים לכולנו הוא אי הוודאות וחוסר היכולת לתכנן לטווח ארוך וגם קצר.

לסיום אני רוצה לשתף בשני משפטים הרווחים במשפחה שלי בימים אלה: "לקחת כל יום בפני עצמו, ולהתקדם הלאה"; ו-"בסדר זה הטוב החדש". שמרו על עצמכם!

פרות שמיר שומרות על קור רוח גם בזמנים קשים

זמיר ונטע בהתקנת מיגון לגנרטור החשמליה

בחינוך הבלתי פורמלי

הדס, מנהלת החינוך הבלתי פורמלי, ואני – אנחנו אחראיות היום על ילדי כיתה א' ועד י"ב הנמצאים בשמיר, בפן הפורמלי והלא-פורמלי.

כיתות א' עד ו' החלו השבוע במפגשי למידה עם מורה מ"לב העמק", כשבסיום הלמידה הם נפגשים עם צוות של מדריכי "חצב" ו"מנגו". בנוסף, עזרנו לילדים שאינם נמצאים בשמיר ומעוניינים להשתלב בבתי ספר במקומות שהייתם, ליצור קשר עם היישוב שבו הם גרים, ולהתחיל ללמוד. במקביל, אנחנו נערכים לפתוח מפגשי למידה לכיתות ז' עד י"ב עם מורי "עינות ירדן" שבשמיר.

כל מדריכי הבתים נמצאים בקשר רצוף עם הילדים, בשיחות טלפון או בזומים שכבתיים וקבוצתיים. יש גם מפגשים לנעורים כאן בשמיר. כיוון שאין לנו מושג כמה זמן ימשך המצב המורכב הזה, יש לנו רעיונות

נוספים של התנדבות, פרויקטים ומפגשים, שעליהם נדווח ברגע שיצאו לפועל.

כובע נוסף שאני חובשת בימים אלה, עד שצרויה תחזור, הוא כובע התרבות בשמיר. קיימנו מפגש של קפה ועוגה עם מתי ואדם ועוד נגנים וזמרים משלנו. היה מרגש, כייפי, טעים ונעים לאוזן. באמתחת יש מפגש עם להקת "ורטיגו", סדנת נגרות ועוד.

זו תקופה קשה, מאתגרת, מתוחה ועצובה מאד לקהילת שמיר ולכל מדינת ישראל. לא חדש לי שבשמיר יש קהילה מסודרת, מאורגנת וחזקה, והדבר מתגלה במיוחד בעתות משבר וקושי כמו זו שבה אנחנו נמצאים היום.

אני מתגעגעת ומחכה לכל הילדים והמבוגרים בספריה שלנו. להתראות בקרוב.

מירי

קבוצת הלימוד במועדון לחבר

ביקור אצל מפונים מקיבוצי הדרום

ואחרי הכל – מה שנצרב לי בזיכרון מהיום הזה הוא לוח הזיכרון המאולתר המוצב באחד מחדרי המלון שנקרא "חדר השבעה", שהותקן כדי לשבת בו שבעה על הנרצחים. על הלוח מופיעים שמותיהם של חברי ניר עוז (שגם חבריו נמצאים באותו מלון) והעובדים התאילנדים שנרצחו באותו יום.

שי שפיגלר

ביום שני השבוע נפגשנו – איל מירון, עובד, עומר מירון ואני, עם נציגי הנהלה של הקיבוצים כרם שלום ונירים במלונות באילת שבהם שוהים חברי הקיבוצים האלה. מטרת הביקור הייתה להיפגש פנים אל פנים עם קיבוצי הדרום, לבסס קשר ראשוני עמם ולהתחיל ללמוד במה ואיך אפשר יהיה לסייע להם (לאו דווקא ישירות בכסף).

בכניסה למלון מוצבים זה לצד זה לוח פעילות לילדים לצד לוח עם מודעות אבל ושעות ההלוויות... בפגישה שמענו על מה שעבר על המפונים ועל קיבוציהם ביום הנורא של הטבח, על ההתארגנות בשבועות האחרונים, על הצרכים ועל הרצון התוכניות לחזור הביתה ולהרים את הקיבוצים למקומות טובים עוד יותר מאלה שבהם היו. יש בהם כאב, דאגה וחוסר ודאות, אבל גם אמונה וכוח לקום ולעשות את מה שצריך (והם כבר עושים) כדי לחזור הביתה. שאלנו איך שמיר יכול להירתם ולסייע, ועלו נושאים קונקרטיים לטווח הקצר וגם תוכניות לחודשים ואולי גם שנים קדימה ... אני מאמין שנמצא את הדרך להיות לציידם ולסייע להם בשיקום הפיזי והקהילתי. יצאנו לדרך חזרה בהרגשה טובה שזכינו להכיר את האנשים המיוחדים האלה.

עם אנשי כרם שלום

לוח הזיכרון

במשמר העמק

ב-SPO ואני באופטיקה), אם כי לא בהיקף משרה מלא. פעילות תרבותית ענפה דואגת שלא יהיה לנו משעמם, ומספקת עגלת קפה ליד חדר האוכל כמעט כל יום, בריכה (עדיין), הרצאות, מופעים, גיימבורי וכו'.

בגלל מחסור בכוח אדם במערכת החינוך המקומית החליט הקיבוץ מההתחלה שלא לקלוט בה את ילדי המפונים, ולספק להם מערכת חליפית נפרדת. למרות זאת, נערים מפונים מתנדבים יחד עם הנעורים המקומיים בענפים שונים בקיבוץ. די מהר גם הובן שהצרכים של חברי נחל עוז מצדיקים הפרדה נוספת משאר הילדים המפונים (כמונו), ונערך מיפוי של גילי הילדים המפונים שאינם מנחל עוז. בימים האחרונים נפתח בשעה טובה בית תינוקות צנוע במתכונת חלקית לארבעה תינוקות, ביניהם גם אלה שלנו. יתר החברים בבית התינוקות הם מפונים משדה נחמיה ומלכיה.

אצלנו מצב הרוח טוב. אנחנו מתראים פה ושם עם מפונים נוספים משמיר, אם כי בהחלט לא מספיק. מחכים מאד לחזור הביתה, למרות שנראה שהמערכה יכולה לקחת עוד זמן, גם בגזרה הצפונית. מי שעובר בסביבת משמר העמק מוזמן לקפוץ להיפגש. כדאי לכם.

עמית צור

הגענו למשמר העמק יום-יומיים אחרי תחילת המערכה בדרום. זה קיבוץ שיתופי גדול למדי (כ-1,200 איש בשגרה), שכל המערכות המשמעותיות מתפקדות בו טוב מאד: החל מחדר אוכל וכלה במערכת חינוך, כלבו וכל היתר. סבתא שולה של לילך (שולה אפרת) גרה הרבה שנים במשמר העמק, עם עוד כמה בני משפחה. כל אלה עזרו לנו מאד בקליטה מהירה ונוחה, וגם היום עוזרים לנו במגורים. די מהר אחרינו הגיעו בני משפחה נוספים, שחלקם חזרו בינתיים לשמיר או עזבו למקומות אחרים, וחלקם עדיין כאן.

משמר העמק מארח כ-500 מפונים, מתוכם 370 מקיבוץ נחל עוז. היות שהקיבוץ ערוך היטב לקליטתם, גם אנחנו השגנו בקלות דברים מועילים כמו מיטת תינוק ועגלול. חדר האוכל והכלבו, שעובדים במלוא המרץ, מספקים את הצרכים היומיומיים. האופן שבו מערכות הקיבוץ תומכות בכ-500 אנשים בנוסף למספר הלא-קטן ממילא של תושבי המקום, באמת מעורר התפעלות!

האופרציה המרשימה מאפשרת גם לנו לעזור מדי פעם בתורניות ערב בחדר האוכל, בניקיון וסידור בתים למפונים, ובסידור מחסנים לתרומות הרבות שמגיעות לכאן. בנוסף, אנחנו ממשיכים לעבוד מרחוק (לילך

קבלת שבת בבית התינוקות של המפונים במשמר העמק

אי שרצה יאצא אצאנא פת דע לחם
 אי שצויף יאצא פה צו ואי באר
 אי שסוכתו נופלת
 חרש יכנס בדלת
 חרש יכנס וצד צופת יוכל להישאר.

בהמשך לדבריו של עמית: קיבוץ משמר העמק החליט
 להציע לקהילת נחל עוז השוהה בו להישאר שם בשנה
 הקרובה. חבר משמר העמק שכתב על כך בפוסט
 בפייסבוק, הזכיר את שירו של יורם טהרלב:

* * * * *

חיל מילואים השוהה בשמיר מתפלל ופניו אל העמק. צילום: ארז הלוי

שמעת, מנהלת "לב העמק", מבקרת במרכז הלמידה בשמיר

כמה מילים על מעשינו בימים אלה – אביבה וגיא להב והילדים

קהילת שמיר היקרה,

ימים לא-פשוטים עוברים עלינו כמדינה וכחברה. החדשות הקשות והמתיחות בגבול הצפוני משפיעות על כולנו בכל הרמות, גם המשפחתית כמובן.

אביבה, אני והילדים הגענו מביקור אצל המשפחה בירושלים בשבת השחורה של ה-7.10, וכבר בדרך ראינו את המספר בגדול של המילואימניקים המתגלגלים בכבישים והתחלנו להבין את גודל האירוע. בימים הראשונים גרנו אצל ההורים שלי (גדי וליויה) וישנו עם שלושת הילדים בממ"ד שלהם. אביבה ואני המשכנו לעבוד ככל שרק הצלחנו, אביבה במכללת תל-חי כמנהלת מחלקת קשרי חוץ ופיתוח ואני בגיוינט, בעבודתי עם רשויות מקומיות ערביות

ב"מיזם מוארד". יחד עם העבודה חילקנו בינינו את הזמן עם הילדים, שנותרו ללא מסגרות.

בשלושת השבועות האחרונים אביבה והילדים עברו להתגורר בירושלים אצל אמא של אביבה, בזמן שאני הצטרפתי לכיתת הכוננות של שמיר כדי להגן על הקיבוץ ועל הקהילה שנשארה כאן. אביבה מקבלת עזרה ממשפחתה ובמקביל ממשיכה לעבוד בתל חי, ואני משתדל להמשיך בעבודתי בגיוינט ככל שהדבר מתאפשר במסגרת השגרה של כיתת הכוננות. בסופי השבוע אני נוסע לירושלים כדי להיות עם אביבה והילדים, והשעות היקרות שלנו יחד מחזקות ומטעינות אותנו לקראת שבוע חדש. בתקווה שבקרוב תוכל המשפחה להתאחד חזרה בשמיר ולחזור לשגרת החיים המבורכת שלנו.

כאמור, הימים אינם ימים פשוטים, אבל החוסן המשפחתי שלנו גבוה וכך גם החוסן הקהילתי והלאומי שלנו. רוח ההתנדבות והסולידריות בישראל הן מקור הכוח שלנו, והן יאפשרו לנו לבנות את עצמנו מחדש כחברה חזקה וטובה יותר אחרי שננצח. ואין ספק שננצח.

המשפחה שלנו גאה להיות חלק מקהילת שמיר, קהילה סולידרית שדואגת לכל בניה ובנותיה, וגם מודעת לחוזקותיה ופועלת כדי לחזק את כלל האזור ואת החלקים שנפגעו במיוחד בחברה. ראויה לציון ההחלטה של שמיר לסייע ליישובי העוטף בשעתם הקשה ביותר. שלכם, בהערכה רבה ובאהבה,

אביבה, גיא, יהלי, זהר ואמיתי

העמלנייה

שפרוסות בשטח. בכל שעה ביום שבה אני נמצא שם אנשים באים והולכים, חיילים מגיעים מהשטח לקבל ציוד שהזמינו, וטל מקבל טלפונים בלי סוף. כמובן שהכל נעשה בהתנדבות, וכמו שטל אומר, כשהוא עסוק בעשייה הוא לא חושב על דברים אחרים. כששאלתי אותו אם אפשר לפרסם ולפרגן, התשובה שלו הייתה: "אני רוצה שכל אחד שצריך אותי ידע שאני כאן..."

יאיר המרשלג

ארבעה שבועות אל תוך המלחמה, ארבעה שבועות מאז אותה שבת נוראית שלאחריה החיים של כולנו ישתנו. בקושי הצלחתי לגעת במצלמה בשבועות האלה. שום דבר לא נראה חשוב מספיק. אבל בתוך כל החושך יש הרבה רגעים של אור, כאלה שבהם אתה מגלה איזה אנשים נפלאים יש בעם הזה. כזה הוא טל עמלני, שרק לפני כמה חודשים פתח את ה"עמלניה" בשמיר כבית מלאכה לעבודות שונות. עם תחילת המלחמה הוא השיג כמה מכונות תפירה, ומאז עובד בלי הפסקה בעזרת מתנדבות ומתנדבים יקרים, ועסוק בייצור של ציוד מבצעי ליחידות צבאיות שונות

צילום: יאיר המרשלג

על חזי שגב, שהלך לעולמו השבוע

איך אתאר את חזי, אדם בעל לב גדול שהלך ונחתך, פלח אחר פלח, לאורך השנים, עד שנדם ... חזי היה אדם של עשייה, נתינה ורוח טובה. הוא היה כזה במשך השנים הרבות שבהן שימש כמנהל כח האדם בחברת שמיר אופטיקה, הוא היה כזה בפעילויות ההתנדבות הרבות שלו למען ילדים ונזקקים, והוא

היה כזה ובגדול עבור חבריו ומשפחתו. גם מאירוע לבבי חמור שעבר לפני שנים ושכמעט הביא למותו הוא הצליח לקום

במעלה המושבה ראש פנה, ואת מסעדות "קפה נמרוד". אבל פעולת ההנצחה המשמעותית ביותר באה מתוך ליבו של חזי ומהאופן שבו שימר, סיפר, לימד, הדריך והסביר את סיפורו של נמרוד, את סיפורה של המדינה ולמעשה גם את סיפורו של חזי עצמו למאות ואלפי האנשים שפגש לאורך השנים, במצפה עצמו ובהזכרות והסיורים שערך.

ליבו של חזי נדם במהלך הימים הקשים שאנו חווים, ובשבילי, בסמליות מצערת, הוא יהיה גם חלל המלחמה הנוכחית. ליבו נדם, אבל לא מורשת הזיכרון שהשאיר אחריו.

לאיריס היקרה, לבן אהוד, לנכד, בנו של נמרוד, ולכל בני המשפחה, אנו כואבים אתכם את לכתו של חזי ומשתתפים בצערכם העמוק.

יהי זכרו ברוך.

שי שפיגלר

ולחזור להיות חיוני ונמרץ. כל זה עד שחרב עליו עולמו עם נפילת בנו היקר נמרוד במלחמת לבנון השנייה. חזי, כמו חזי, גילה את עצמו מחדש והפנה את כוחו ומרצו, יחד עם יכולת שכנוע וגיוס יוצאת דופן, ליזום ולהקים במו ידיו את מפעל ההנצחה לזכרו של נמרוד, שכלל את האתר היפה הקרוי מצפה נמרוד במעלה

פרידה מחזי,

הידיעה על מותו של חזי השאירה אותנו בתדהמה. הייתה לי הזכות להכיר אותו ב-1993, ומיד נוכחתי ביכולותיו ומסירותו. הוא הצטיין בנועם הליכות ובנאמנות ללא גבול למפעל שמיר אופטיקה. החברה הצליחה הודות למסירות ולנאמנות של עובדיה, וחזי היה מהתורמים להצלחה.

ב-2006 נמרוד, בנם של איריס וחזי, נפל במלחמת לבנון השנייה. מאותו רגע חזי השקיע את כל כולו בבניית "מצפה נמרוד" לזכרו. רות ואני ביקרנו כל

שנה בערב יום הזיכרון בביתם של איריס וחזי, תחילה היינו רבים, ולבסוף רק אנחנו והמפקד של נמרוד, שהגיע מתל אביב.

חזי ניסה להראות חיוניות, אבל הרגשנו שהאסון שנפל עליו ועל איריס קשה מנשוא – ולבסוף ליבו נדם. נזכור את חזי כאדם טוב ונאמן, מסור למפעל האופטיקה ולחבריו בשמיר.

יהי זכרו ברוך.

גיאורא בן זאב

ציור של עירית שני : הנוף הנשקף מחצר ביתנו של זיו שני
במזכרת בתיה, שם עירית שוהה

מיצג למען החטופים בעזה, בחדר האוכל של שמיר. תוכנן ובוצע על ידי הנעורים, בליווי מאיה מירון.